

Kaip atpažinti depresiją

PSIHIKOS LIGOS IR SUTRIKIMAI YRA VIENA IŠ DIDŽIAUSIŲ ŠIUOLAIKINĖS VISUOMENĖS PATIRIAMŲ SVEIKATOS PROBLEMŲ¹

Europoje depresija yra dažniausiai pasitaikantis psichikos sutrikimas²

300 milijonų

ŽMONIŲ VISAME PASAULYJE KOVOJA SU DEPRESIJA, O TAI PRILYGSTA DVIEM TREČDALIAMS EUROPOS SĄJUNGOS POPULIACIJOS³

APYTIKRIS DEPRESIJOS PAPLITIMAS EUROPOJE:³

Belgija	Prancūzija	Vokietija	Italija	Ispanija	Švedija	Šveicarija	Jungtinė Karalystė
4,8%	4,8%	5,2%	5,1%	5,2%	4,9%	5%	4,5%
>500 000 žmonių	>2,9 milijono žmonių	>4,1 milijono žmonių	>3 milijonai žmonių	>2,4 milijono žmonių	>440 000 žmonių	>380 000 žmonių	>2,6 milijono žmonių

KAS LABIAUSIAI LINKĖS Į DEPRESIJĄ?

Moterys labiau linkusios sirgti depresija nei vyrai³

DEPRESIJA – TAI NE TIK LIŪDESYS AR MELANCHOLIJA.

Tai – itin paplitęs ir

labai rimtas nuotaikos sutrikimas.

Tai nėra kažkas, ką gali įveikti akimirksniu, vos panorėjęs.

Egzistuoja daugybė depresijos rūšių, vienos - lengvesnės formos, kitos - labai sunkios⁴

40 milijonų

žmonių Europoje serga depresija, o tai beveik prilygsta Ispanijos gyventojų skaičiui.⁶

Prislėgta nuotaika

Susidomėjimo praradimas ar negalėjimas patirti malonumo jokiose ar beveik jokiose veiklose

Nuovargis ir nemiga

Mąstymo, koncentracijos ir sprendimų priėmimo sunkumai

DEPRESIJA NEGRĮŽTAMAI PAVEIKIA ŽMONIŲ GYVENIMUS^{7,8}

Konstatuojama, kad depresijos simptomai trunka mažiausiai dvi savaites, tačiau paprastai jie tęsiasi žymiai ilgiau.⁹

Depresijos epizodas vidutiniškai trunka **6 mėnesius**, o

1 iš 5 žmonių

depresija gali tęstis net ilgiau nei 2 metus.⁹

BE TO, DEPRESIJA PAVEIKIA NE TIK PATĮ DEPRESIJA SERGANČI ŽMOGŲ.

Ligos simptomai įtakoja visas žmogaus gyvenimo sritis:

Sveikatą

Santykius

Mokslą ir darbą

Bendrą gyvenimo kokybę

1 iš 10

depresijos paveiktų žmonių pasiima nedarbo dienų kovai su šia liga ir taip praleidžia vidutiniškai **36 darbo dienas** per vieną depresijos epizodą.¹⁰

Vien tik depresijos gydymo kaštams padengti Europos ekonominėje erdvėje (EEE) 2007 m.

išleista 136,3 milijardo eurų.

Tai prilygsta **265 EUR** vienam šiandien EEE gyvenančiam asmeniui.¹⁰

Nors biologinės depresijos priežastys dar nėra iki galo išaiškintos, kai kurie rizikos veiksniai yra atpažinti ir įvardinti¹¹

Lėtinės ligos – lėtinėmis ligomis sergantys ar neįgalumą turintys žmonės yra labiau linkę į depresiją⁸

Šeimos anamnezė – depresija sergančių žmonių tėvai, broliai bei seserys ir vaikai yra 2-4 kartus labiau linkę taip pat susirgti depresija⁸

Amžius – nors paprastai pirmieji depresijos simptomai pasirodo einant 20-uosius metus, 55-74 m. amžiaus žmonės yra pažeidžiamiausi³

Dideli gyvenimo pokyčiai, traumas ar stresas⁸

Manoma, kad nuotaikos reguliavimo ir naujų ryšių smegenyse formavimosi sutrikimai prisideda prie depresijos atsiradimo¹²

KARTU GALIME NUGALĖTI NEIŠPRUSIMĄ IR KLAIDINGAS PAŽIŪRAS, PAKEISTI NUSISTOVĖJUSĮ POŽIŪRĮ IR GALIAUSIAI ĮVEIKTI PAČIĄ DEPRESIJĄ.

„Iveik depresiją“

- tai visoje Europoje vykdoma kampanija, kurios misija yra padėti žmonėms geriau suprasti, palaikyti ir padėti depresija sergantiems asmenims.

Šio projekto idėja kilo iš senovinio Japonų kintsugi meno, kurio esmė – pataisyti sudužusius daiktus, išryškinant taisyms aukso laku. Iniciatyvos tikslas yra atkreipti dėmesį į sunkumus, su kuriais susiduria dėl depresijos kenčiantys žmonės.

Sužinoti daugiau ir prisidėti patys galite apsilankę tinklalapyje www.breakingdepression.eu

Dalinkitės savo parama dabar.

www.iveikdepresija.lt

DAUGIAU INFORMACIJOS

Jei nerimaujate dėl savo ar kito asmens psichinės būklės, apsilankykite Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos tinklalapyje:

<https://lspzgb.lt/>

Esant kritinei situacijai, nedelsdami kreipkitės pagalbos, skambindami pagalbos tarnyboms arba į vietinę psichinės sveikatos pagalbos liniją.

TIK GERIAU SUPRASDAMI KITUS GALĖSIME LABIAU RŪPINTIS TAIS, KURIUOS MYLIME, BEI SAVIMI.

LITUVOS SUTRIKUSIOS PSICHIKOS ŽMONIŲ GLOBOS BENDRIJA

Janssen Neuroscience
PHARMACEUTICAL COMPANIES OF Johnson & Johnson

Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija:
<https://lspzgb.lt/>

Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija yra pagrindinė skėtinė nevyriausybinių sektoriaus organizacija, vienijanti psichikos sutrikimų turinčius asmenis, jų šeimas ir bendruomenes visoje Lietuvoje

Janssen misija – mažinti psichinių ligų keliamą našta, neįgalumo problemas ir neviltį bei keisti su šiomis ligomis kovojančių žmonių likimus. Janssen yra farmacijos kompanija, Johnson & Johnson įmonių grupės narė.

1. Vos T, et al. *The Lancet*. 2013. 386(9995), 743–800.

2. PSO. Depresija Europoje. <http://www.euro.who.int/en/health-topics/noncommunicable-diseases/mental-health/news/news/2012/10/depression-in-europe>. Paskutinį kartą tikrinta: 2019 m. rugsėjis.

3. PSO. Depresija ir kiti dažni psichikos sveikatos sutrikimai: sveikatos būklės vertinimas globaliu mastu. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/254610/WHO-MSD-MER-2017.2-eng.pdf>. Paskutinį kartą tikrinta: 2019 m. rugsėjis.

4. NIMH. Depresija. <https://www.nimh.nih.gov/health/topics/depression/index.shtml>. Paskutinį kartą tikrinta: 2019 m. rugsėjis.

5. PSO. Depresija. <http://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/depression>. Paskutinį kartą tikrinta: 2019 m. rugsėjis.

6. PSO. 3 iš 4 didžiojo depresiniu sutrikimu sergančių žmonių nesulaukia reikiamo gydymo. <http://www.euro.who.int/en/media-centre/sections/press-releases/2017/3-out-of-4-people-suffering-from-major-depression-do-not-receive-adequate-treatment>. Paskutinį kartą tikrinta: 2019 m. rugsėjis.

7. PSO. Tarptautinė statistinė ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacija, 10-asis leidimas. <http://apps.who.int/classifications/icd10/browse/2010/en>. Paskutinį kartą tikrinta: 2019 m. rugpjūtis.

8. Amerikos psichologų asociacija. Diagnostinės ir statistinės psichikos sveikatos sutrikimų gairės, 5-asis leid. 2013 m.

9. PSO. Depresijos prevencija PSO Europos regione. http://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0003/325947/New-Preventing-depression.pdf. Paskutinį kartą tikrinta: 2019 m. rugsėjis.

10. Target. Depresija Europos darbuvieta: ataskaita su naujausiomis verslo lyderių įžvalgomis. http://targetdepression.com/wp-content/uploads/2014/04/TARGET_Report_Final.pdf. Paskutinį kartą tikrinta: 2019 m. rugsėjis.

11. Nacionalinis psichikos ligų aljansas. Depresija. <https://www.nami.org/Learn-More/Mental-Health-Conditions/Depression>. Paskutinį kartą tikrinta: 2019 m. rugsėjis.

12. Duman RS, et al. Sinaptinis plastiškumas ir depresija: streso ir greito poveikio antidepresantų naujos įžvalgos. *Nat Med* 2016;22(3):238–249.